

Ortsanalys för Örsundsbro Sammanställning av dialogmöte

Den 26 februari 2014 hölls ett dialogmöte i Örsundsbrokolans matsal. Närmare 120 invånare, föreningsaktiva och företagare deltog tillsammans med cirka 15 kommuntjänstemän och politiker. Dialogmötet var ett av Enköpings kommuns steg mot att ta fram en ortsanalys för Örsundsbro.

Eva Gustavsson, ordförande i företagarföreningen, hälsade välkomna och berättade om hur företagarföreningen har fört dialog med kommunen under de senaste åren och hur positiva man blev när ortsanalysarbetet introducerades för lite knappt ett år sedan. Avslutningsvis uppmanade Eva Örsundsbroborna att verkligen ta tillvara på chansen att tycka till och föra fram synpunkter till kommunen under kvällen.

Örsundsbro's identitet

3-minuterstalare

Som inspiration för att komma igång med diskussionerna om ortens identitet berättade tre personer från bygden om sin syn på Örsundsbro, utifrån olika perspektiv.

Angelica Stagling

Först ut var Angelica som är nyinflyttad till Örsundsbro sedan september. Hon hamnade i Örsundsbro till följd av att hon förälskade sig i en man som bött större delen av sitt liv på orten.

Hennes första intryck av Örsundsbro var en bränd bil och då frågade hon sig om hon hade kommit till Gottsunda light? Snart förändrades dock den bilden och hon upptäckte den *starka känslan av samhörighet* som hon tror är unik.

I Örsundsbro upplever hon att det *finns mycket av allt trots att det är en liten ort*. Det enda hon saknar, eftersom hon bor på landsbygden utanför Örsundsbro, är fler busslinjer och anropsbuss. En annan sak hon lagt märke till är att det byggts mycket villor men att hyresrätter saknas. Där tror hon att det finns en potential. Orten har ett så bra läge med pendlingsmöjligheter till Uppsala, Västerås, Stockholm och Sala. Rör man sig i omlandet kan man lätt konstatera att många andra orter i liknande storlek inte alls mår lika bra. Avslutningsvis betonar Angelica att hon trivs mycket bra i sin nya hemort.

Sten Åke Sundqvist

Efter Angelica berättade Sten Åke Sundqvist om hur han flyttade till Örsundsbro och Baldersvägen för 8 år sedan. Innan det bodde han under 18 år i en "håla" utanför Strängnäs. När han flyttade till Örsundsbro var det för att bli sambo med Mari från Uppsala. En av dem tyckte att de hade flyttat till stan och den andra tyckte att de hade flyttat till landet.

Något som är typiskt för Örsundsbro's karaktär är *närheten till både natur- och friluftslivsmöjligheter men samtidigt till service och kommunikationer*.

Sten Åke flyttade till Örsundsbro som 57-åring. Han hade inga barn i skolålder och ingen hund och tänkte att det nog skulle bli svårt att komma in i gemenskapen och lära känna andra på orten, men det visade sig vara helt fel. Han hittade snabbt nya vänner i sina grannar, genom båtklubben och i andra sammanhang. Det visade sig vara *lätt att bli en del av gemenskapen*.

Sten Åke tycker att Örsundsbroborna består av fyra kategorier: driftiga företagare, pendlare, skolbarn och pensionärer. Några lämnar orten på dagarna och några stannar kvar. Orten har utvecklingspotential för alla fyra grupperna.

Vad är då Örsundsbro-andan? Sten Åke tycker att den bäst sammanfattas med *Mickelsmäss*, som är fantastiskt. Klubbar och företagare som arbetar tillsammans. Kronan på verket är Örsundsbro 150 år. Nätverket som driver verksamheterna i anslutning till dessa evenemang är helt unikt. Dessutom vill han som båtägare slå ett slag för möjligheten till båtliv på orten.

Tomas Ulväng

Sista 3-minuterstalaren var Tomas Ulväng som konstaterade att många Örsundsbrobor kommit till mötet. Han konstaterade också att han som vuxit upp här är den av 3-minuterstalarna som bött längst i Örsundsbrotrakten. Som barn gick han i skola i Örsundsbro och nu gör hans barn det. Under uppväxten hade han ingen stark relation till tätorten eftersom han inte var intresserad av fotboll.

På den tiden såg han heller inte styrkan i att göra saker tillsammans på det sättet. Idag när hans barn är aktiva inom idrott är det annorlunda. Han har insett hur viktigt det är att göra saker tillsammans, och att barnen får göra saker tillsammans. På så vis får de uppleva gemenskap, hantera gruppdynamik, utveckla acceptans och så vidare. ”Vi vuxna går dyra kurser för att lära oss sådant.”

Tomas menar att det är viktigt att vuxna visar engagemang för barnen. Och det tycker han är kännetecknande för Örsundsbro – *engagemanget och drivkraften*. Barnen står i centrum och det är aldrig svårt att få föräldrar att ställa upp för idrottsaktiviteter och så vidare. Många i Örsundsbro är mitt i livet och har fullt upp med familj och arbete. Ändå är det aldrig svårt att få hjälp när man behöver det. Det är en styrka! Han känner sig aldrig rädd eller orolig för barnen.

Och när något är fel och det uppstår missnöje, då visar Örsundsbroborna det. Då skriker de och bildar en grupp. Man ska passa sig för att göra Örsundsbrobor sura!

I Örsundsbro finns också en stor grupp engagerade äldre och han ville särskilt passa på att tacka Göran Palm som varit journalist och som lägger upp gamla bilder på facebook. Tomas är imponerad av honom och skulle vilja ge honom ett nobelpris.

Örsundsbro kännetecknas av att så många är aktiva. Hur ska man bibehålla det? Tomas tror att man måste arbeta ihop ännu mer, skolan, idrotten, andra föreningar. I framtiden önskar han sig ett hus för idrott och kultur, med lekplats, boulebana och andra aktiviteter samlade kring detta. En plats där unga och gamla möts kring aktiviteterna. Kanske en bmx-park? En samlingslokal där man kan titta på sport. Hur ska vi komma dit? Tomas tror att det är Örsundsbroborna själva som måste få det att hända. ”Vi måste tala om och skissa vad vi vill. Bara vi kan göra det. Föreningarna måste arbeta tillsammans och göra en plan, först då kan vi påverka politiker och tjänstemän!”

”Ordmoln” över Örsundsbro's identitet

På företagarnas dag i september delades vykort ut med frågan: ”Vad kännetecknar Örsundsbro's identitet? Finns det någon speciell Örsundsbroanda/mentalitet?”. Ett sjuttio-tal av dessa skickades tillbaka till kommunen. Orden på vykortet sammanställdes sedan till ett ordmoln över Örsundsbro där de olika ordens storlek angavs av hur många gånger de nämndes på vykortet.

Ord beskrivande Örsundsbro's identitet utifrån inskickade vykort under Företagarnas dag september 2013.

Diskussionspass 1 Örsundsbro's identitet

Det första passet under dialogmötet innebar att de olika grupperna fick fortsätta diskutera vad som kännetecknar Örsundsbro's identitet. Till sin hjälp hade man några frågor som återkopplade både till 3-minuterstalarna och ordmolnet.

Det ordet som bäst kännetecknar Örsundsbro var enligt mötesdeltagarna *närhet*. Närhet till naturen, friluftsliv, service, arbete och storstadsregionen. Andra identitetsskapande ord var blomstrande föreningsliv, företaganda, gemenskap och Mickelsmäss.

På frågan om det finns någon speciell Örsundsbroanda lyftes *företagsamhet och föreningsanda* flitigt. Andra förslag på beskrivning av Örsundsbroandan var ”laganda i Lagunda” - man ställer upp för varandra och alla hälsar på alla.

De som flyttat till Örsundsbro berättade att de i det flesta fall inte hade några särskilda tankar eller åsikter om Örsundsbro eller att de helt enkelt inte hade hört talas om orten innan de flyttade dit. Någon sa att: ”Örsa är bättre än det ser ut”.

Utifrån de diskussioner och anteckningar som fördes på mötet kan ett nytt ordmoln målas upp:

Ord beskrivande Örsundsbro:s identitet utifrån diskussioner på dialogmöte februari 2014.

Styrkor och svagheter

Under diskussionspass 2 diskuterades Örsundsbro:s styrkor och svagheter. Varje grupp fick lista ortens fem främsta styrkor och fem saker som kunde bli bättre.

Under fikapausen som sedan följde fick samtliga deltagare rösta fram de fem viktigaste aspekterna inom de två kategorierna genom att sätta klistermärken på listorna. Utifrån den omröstningen har vi räknat samman resultatet från alla 28 listor:

Örsundsbro:s 5 styrkor främsta styrkor:

1. Det geografiska läget/närheten
2. Miljön, naturen, vattnet, landskapet
3. Skolan
4. Utvecklat och starkt föreningsliv
5. Ån som miljö och för båtlivet

5 saker som kan bli bättre i Örsundsbro:

1. Fler lägenheter
2. Mer cykelvägar
3. En samlingslokal
4. En rondell vid södra infarten
5. Skolan behöver renoveras

Övriga styrkor var bland annat kommunikationerna, det sociala engagemanget, den goda servicen och företagarandan.

Andra svagheter som nämndes var torget som man vill snygga till och göra bilfritt, avsaknaden av någon typ av utegym/konstgräsplan/utomhusmötesplats samt en trevliga åpromenad med exempelvis blomplanteringar.

Viktiga framtidsfrågor

Det sista diskussionspasset hade fokus på Örsundsbro's framtida utveckling. De olika grupperna fick diskutera framtiden inom ämnena bostäder, näringsliv och turism, fritid och service samt kollektivtrafik och vägnät.

Nedan följer en sammanfattning av frågor och svar.

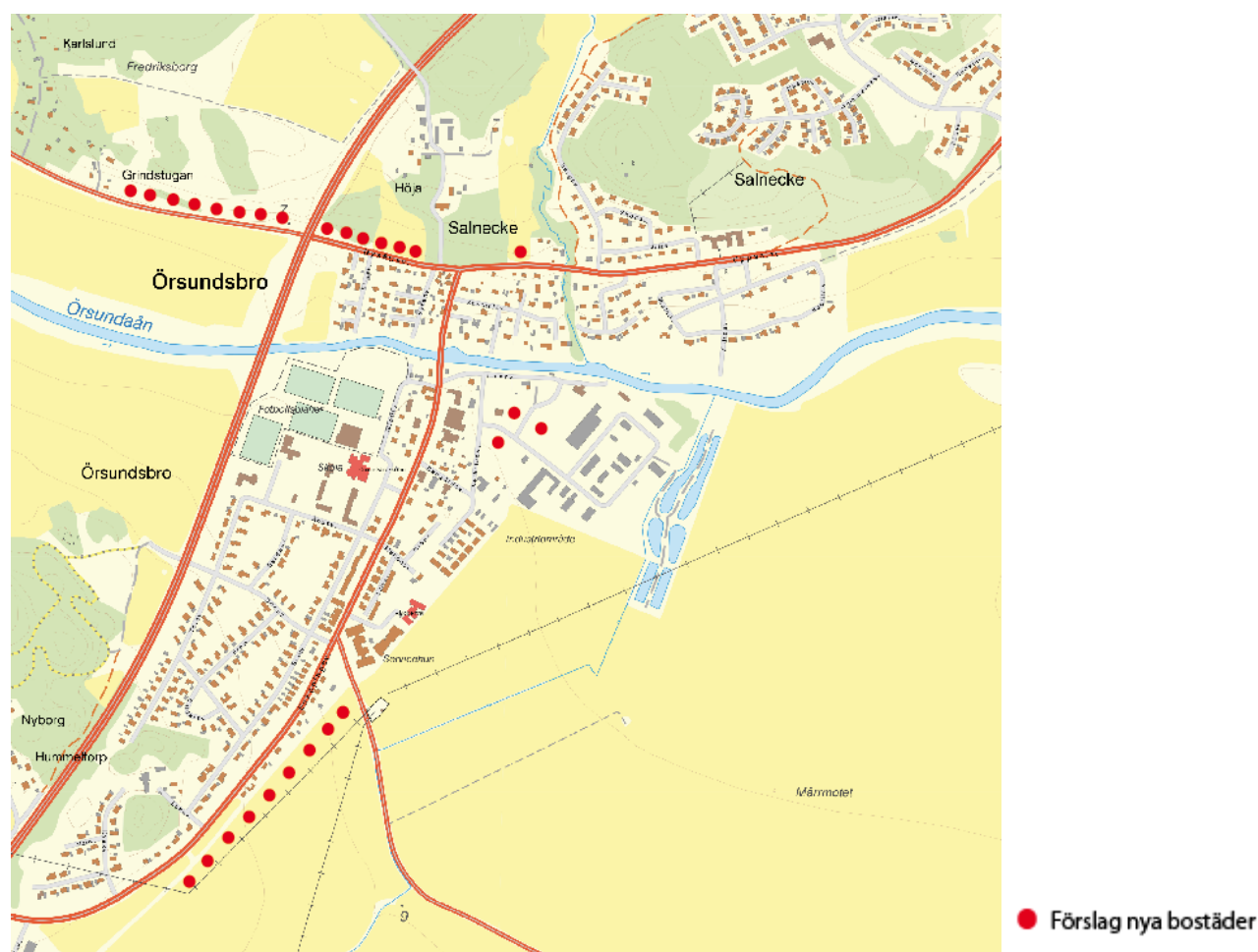
Bostäder

Ett attraktivt boende i Örsundsbro anses vara det blandade boendet. Man pratade om bostadslösningar för alla ådrar med olika upplåtelseformer vilket möjliggör möten mellan människor. Även olika typer av bebyggelse och stil ansågs attraktivt då människor med olika behov och förutsättningar kan bo i samma område.

Det största behovet gällande nya bostäder var lägenheter, främst hyresrätter men även bostadsrätter. Nya radhus lyftes till viss del. Lägenheterna bör vara mindre och billiga så att de tilltalar pensionärer som i sin tur vill sälja sin villa.

Denna flyttkedja ansågs vara nyckeln för att locka nya invånare till Örsundsbro. En del vill såklart bygga ny villa men många barnfamiljer vill köpa en befintlig villa och då behöver det byggas lägenheter som dagens flyttsugna villaägare kan tänka sig.

På kartan nedan prickade bostadsgrupperna ut attraktiva lägen för nya bostäder.

Näringsliv och turism

Under den tidigare fikapausen var en av frågestationerna att peka ut vilka platser man gärna visar upp när man får besök och vilka platser man undviker att visa upp. Under diskussionspass 3 fick näringsliv- och turismgrupperna fördjupa diskussionerna runt de platserna.

Vilka platser visar du gärna upp för vänner som inte kommer från Örsundsbro?

- Hamnen
- Torget
- Kvekgården
- Ån
- Kappen
- Iittala outlet
- Nysätra skolmuseum
- Uvberget
- Kyrkan
- Salnecke slott
- Outletterna
- Gryta och Härkeberga kyrka
- Fåglarna vid reningsdammarna
- VarDags Rum
- Mickelsmäss
- Alstabadet
- Skogsbackens ost
- Sussis brödbutik
- Alsta Trädgårdar
- Centrum

För att utveckla platserna föreslog man fler cykelvägar bland annat till Alsta, Uppsala och Fröslunda. En satsning på cykeluthyrning och cykelturism skulle få positiva konsekvenser för besöksnäringen i Örsundsbro med omnejd.

Alstabadet skulle kunna utvecklas genom uppfräschning av omklädningsrum, kiosk, beachvolleyplan.

En annan plats som många hade förbättringstankar om var hamnen och åpromenaden. Att fixa till promenadstråket längs hamnen och komplettera med planteringar var ett konkret exempel så väl som förbättrade bryggor, toalett/duschköjlighet för båtgäster, grillplats med mera. Man pratade även om att hamnen bättre behöver kopplas till centrum och bli en integrerad del av samhället. Kopplat till detta fanns önskemål om ett bilfritt torg med fler sittplatser samt bättre vägstandard i industriområdet och till Outletbutikerna.

När det gällde Mickelsmäss såg man gärna en diversifiering av knallar och bredare utbud av varor.

Finns det någon plats som du helst undviker att visa upp?

- Lekparkerna
- Mickelsmäss (för att det bara säljs skräp, mer hantverk)
- Infarterna
- Industriområdet
- Reningsdammarna
- Fjärrvärmepanncentralen

För att förbättra framför allt centrum och industriområdet pratade man bland annat en uppfräschning av torget, att begränsa antalet parkeringsplatser på torget samt att skapa mer levande mötesplatser på orten.

För att förbättra miljön och trafiksäkerheten vid infarterna föreslogs en rondell vid den södra infarten samt välkomnande infartsskyltar.

En upprustning av befintliga lekplatser efterfrågades samt en ny lekplats i hamnen.

Näringsliv och arbetstillfällen

För att utveckla företagandet på orten och för att skapa fler arbetstillfällen ansåg grupperna att man behöver samarbeta mer och genomföra fler gemensamma projekt. Att handla hos varandra är viktigt för att stärka de lokala företagen. Kommunen behöver locka fler företagare till kommunen och till Örsundsbro. I vissa fall behöver även kommunen hjälpa de mindre företagen. Exakt hur detta skulle gå till redovisades inte.

Fritid och service

Exempel på kommersiell och offentlig service som fritids- och servicegrupperna ansåg skulle vara ett positivt tillskott till dagens utbud var bank, apotek, turistbyrå, restaurang, bemannad bensinstation med butik, fler affärer samt mödravårdcentral. Andra utbudsbehov var konstgräsplan, utbyggt omsorgsboende, bredband, boulebana samt ungdoms/fritidsgård.

Utbudet av fritidsaktiviteter ansågs inte heltäckande då det enligt grupperna saknas fritidsaktiviteter för äldre och för de barn som inte spelar fotboll eller innebandy. En upprustning av lekplatserna på orten skulle kunna täcka visst behov för de yngre barnen.

Den viktigaste frågan för att förenings- och idrottslivet ska kunna utvecklas är fler/större/bättre anpassade lokaler. En gemensam lokal för kultur, idrott och föreningsliv skulle stärka gemenskapen i orten och ge förutsättningar för fler samarbeten mellan föreningar. Det behöver nödvändigtvis inte handla om en nybyggd mötesplats utan möjligheten att använda skollokalerna på kvällarna bör finnas. Även de spontana och oorganiserade mötesplatserna ansågs vara viktiga för föreningslivets utveckling.

Kollektivtrafik och vägnät

Grupperna som diskuterade ämnet kollektivtrafik och vägnät ansåg att kollektivtrafiken mellan Enköping – Örsundsbro – Uppsala fungerar bra. En förbättringsåtgärd skulle dock vara att UL-trafiken synkade bättre med avgående tåg från Uppsala. Kollektivtrafiken med buss till Bålsta fungerar sämre likväl som den lokala landsbygdstrafiken i Örsundsbrotrakten.

Kollektivtrafiken till och från Stockholm skulle kunna göras mer attraktiv och locka fler till att ställa bilen hemma om UL-trafiken samordnades med pendeltågtrafiken från Bålsta och bytena blev lättare.

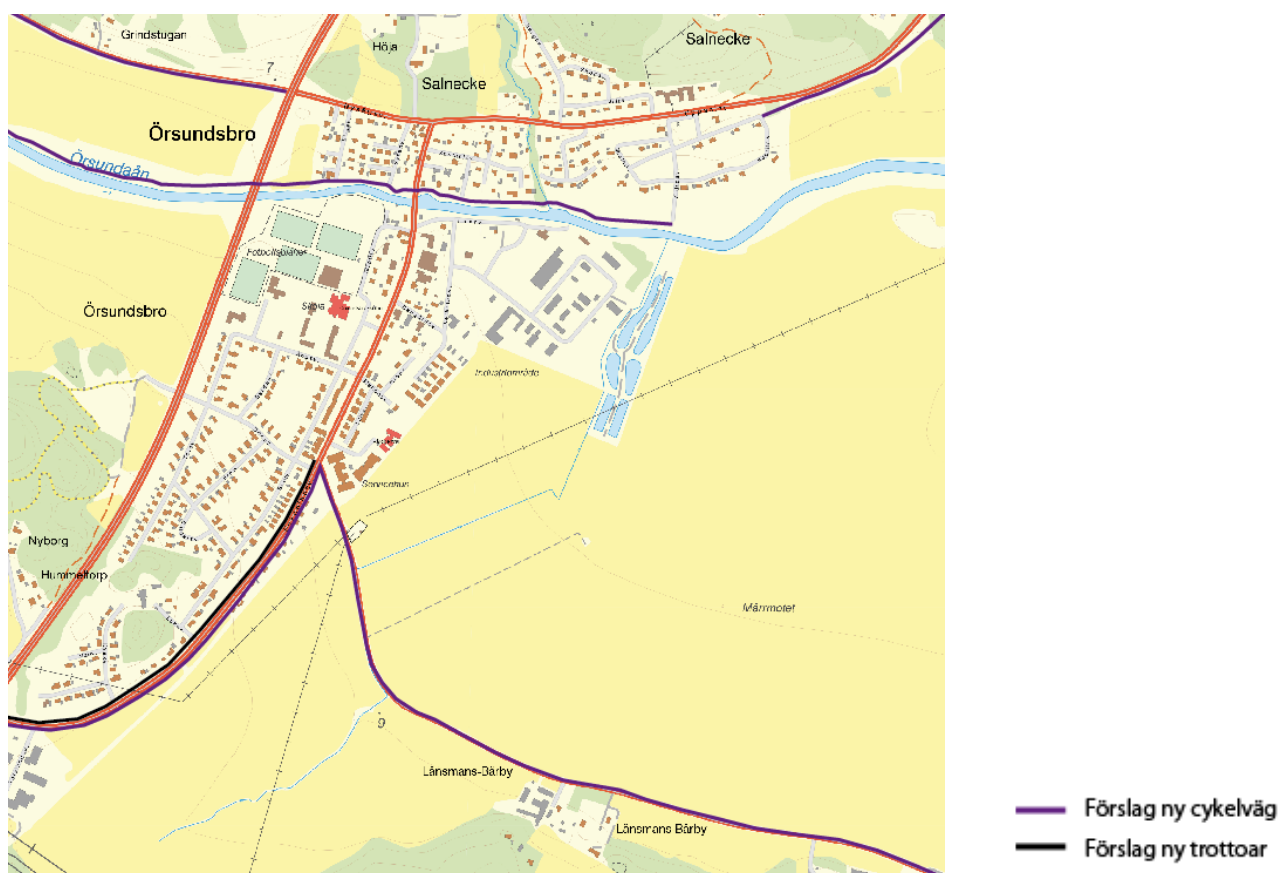
En generell billigare, punktligare och turtätare trafik skulle enligt grupperna bidra till att fler reste kollektivt.

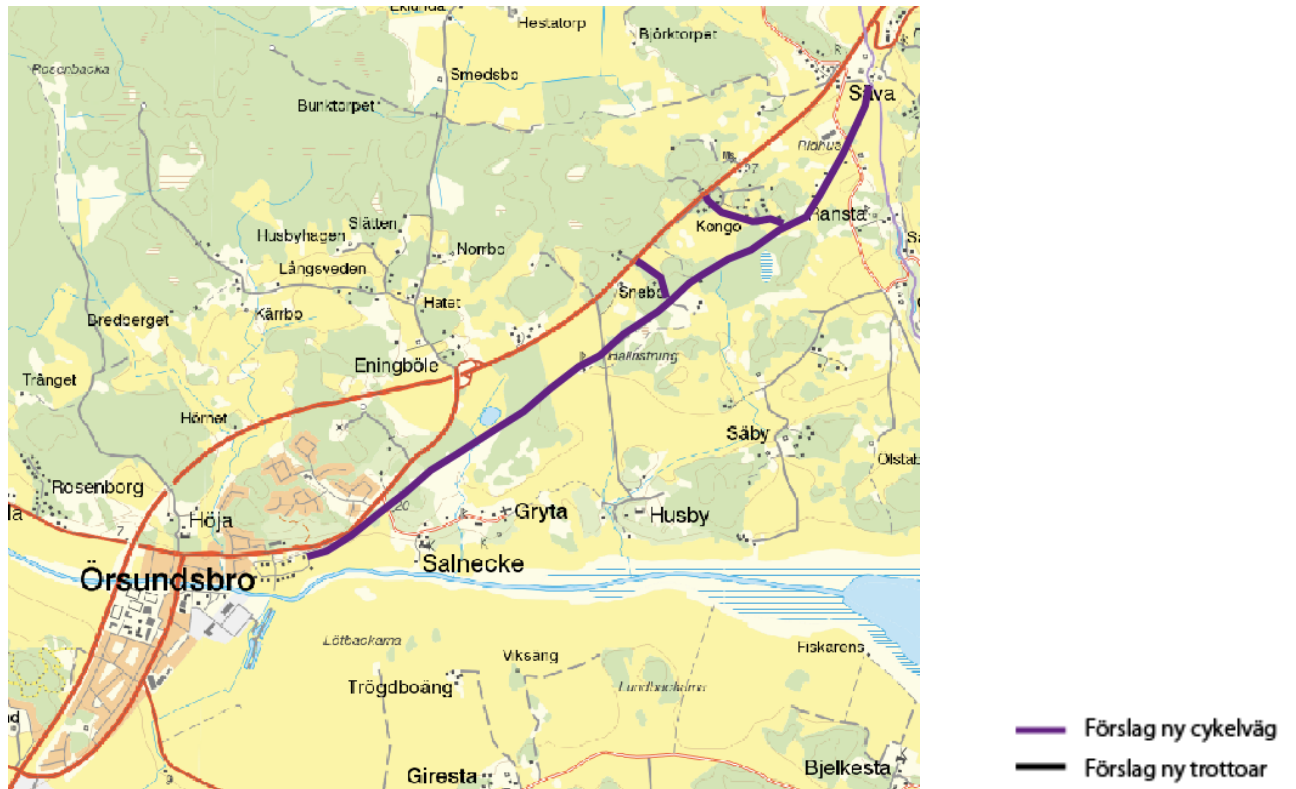
Önskemål fördes även fram om speciella pensionärsbiljetter (billigare), behov av UL-försäljningsställe på orten samt fler turer med buss 895 på dagtid samt sen kväll.

När det gällde en ny järnväg mellan Enköping och Uppsala varierade åsikterna om konsekvenser för Örsundsbro. Många ansåg att en ny järnväg med tågstopp och pendeltrafik från Örsundsbro skulle bidra till ökad inflyttning om det kombineras med ökat bostadsbyggande. Vissa ansåg inte att det finns behov av ny järnväg på denna sträcka utan tyckte att det var bättre med nya spår mellan Bålsta och Arlanda istället.

När det gällde brister i vägnätet i Örsundsbro lyftes återigen behovet av rondell vid södra infarten från riksväg 55. Standarden på Altsavägen och Hjalstavägen ansågs bristfällig. De nya trafikhindrena på Enköpingsvägen behöver märkas ut bättre.

Några av grupperna pekade ut behovet av nya gång- och cykelvägar samt nya trottoarer på karta, se nedan.

Vad händer nu?

Denna sammanställning skickas ut till alla som medverkade på dialogmötet. Även den kommunala arbetsgruppen som medverkar i projektet kommer få ta del av det som kom fram under mötet.

Vi välkomna synpunkter och reflektioner på sammanställningen om det är något som inte stämmer eller har glömts bort.

Arbetet med att fördjupa och förädla materialet kommer fortgå i referensgruppen. Gruppen består av Eva Gustavsson, Anita Nehler, Sten Åke Sundkvist, Lennart Torsner, Joakim Kumlin, Tomas Ulväng, Fredrik Lundberg, Bo Nilsson samt Ann-Mari Hagman.

Vi har nu även genomfört ett besök hos två årskurs 7 – klasser på Örsundsbro skolan. Eleverna fick beskriva vad som är bra med Örsundsbro och vad som kan bli bättre. Just nu arbetar de vidare med att illustrera sin tankar i teckningar, målningar, kollage etc. Vi kommer inkludera detta arbetet i ortsanalysen för Örsundsbro och även lägga ut det på kommunens hemsida.

Alla aktiviteter och material kommer sammanfattas och presenteras för kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott i slutet av mars. Politikerna kommer då få en bild av vilka frågor som är viktiga att jobba vidare med i Örsundsbro och vad som är ortens identitet.

Utifrån allt inkommet material kommer vi ta fram ett utkast på ortsanalys som skickas ut till de mötesdeltagare som anmälde intresse av att korrekturläsa materialet. Vår förhoppning är att skicka ut den under april 2014.

Fram till dess vill vi tacka för ert engagemang under dialogmötet!

Med vänlig hälsning

**Anna Hallberg
Karin Komstadius
Isabell L. Eklund**